

„Stulbinama vampyrų mito interpretacija.
Pasiutusiai gera istorija!“

– Kelley Armstrong, bestselerio *Haunted* autorė

John Ajvide Lindqvist

ISILEISK
MANE

„Iš naujo atrastas
vampyrų romanas“.

– *Daily Express*

JOHN AJVIDE LINDQVIST

ISILEISK MANE

Romanas

Iš švedų kalbos vertė
VIRGINIJA JURGAITYTĖ

OBUOLYS

Mijai, mano Mijai

VIETA

Blakebergas.

Galbūt pagalvojote apie kokosinius pyragaičius, galbūt apie narkotikus. „Padorus gyvenimas.“ Pagalvojate apie metro stotį, priemiestį. Paskui nieko daugiau nebegalvojama. Gyvena sau žmonės, taip pat kaip ir kitur. Juk tam ir statė, kad turėtų kur gyventi.

Ši vietovė nesiplečia natūraliai, ne. Čia viskas jau nuo pradžių suskirstyta. Žmonės įsikraustė į tai, kas jau stovėjo. Žemės spalvų betoninius namus, išmėčiotus žalumoje.

Šios istorijos metu Blakebergas kaip gyvenvietė buvo žinomas trisdešimt metų. Būtų galima įsivaizduoti pionierišką dvasią. „Mayflower“¹, neatrasta žemė. Taip. Įsivaizduokite neapgyventus namus, laukiančius savo žmonių.

Ir štai jie atvyksta!

Atžygiuoja Tranebergo tiltu, akyse šviesa ir vizijos. 1952-iejį. Motinos nešasi savo mažylius glėbyje arba stumia vežimėliuose, vedasi už rankos. Tėvai nešasi ne kaplius ir kastuvus, o virtuvinius kombainus ir funkcionalius baldus.

---

¹ „Mayflower“ – laivas, kuriuo anglų puritonai atkeliavo į Naująjį pasaulį, JAV. Kelionė truko nuo 1620-ųjų rugsėjo 16 d. iki lapkričio 21-osios, pagal Grigaliaus kalendorių.

Tikriausiai jie ką nors dainuoja. Gal „internacionalą“. Arba „Mes žygiuojame į Jeruzalę“. Nelygu kokie polinkiai.

Didinga. Nauja. *Modernu*.

Bet buvo juk ne taip.

Jie atvažiavo metro. Arba automobiliais, sunkvežimiais. Po vieną. Po truputį sutekėjo į gatavus naujus butus ir atsi-vežė daiktų. Paskirstė juos į pagal išmatavimus pagamintus skyrelius ir lentynas, sustatė baldus ant linoleumo. Pirko naujus daiktus, kad užpildytų skylę.

Baigę pakėlė akis ir pažiūrėjo į šią jiems duotą žemę. Išėjo pro duris ir pamatė, kad žemė jau išarta. Tereikėjo prisitaikyti prie to, kas buvo.

O buvo centras. Buvo atsakančiai erdvios žaidimų aikštelės vaikams. Už kampo – platūs žalieji plotai. Daug pasivaikščiojimo takų be jokių automobilių.

Gera vieta. Taip pasakė vieni kitiems prie pietų stalo, praėjus kokiam mėnesiui po įsikraustymo.

„Mes atsikraustėme į gerą vietą.“

Trūko tik *vieno* dalyko. Istorijos. Mokykloje vaikams neužduodavo darbų apie Blakebergo praeitį, nes jos nebuvo. Tiesa, buvo kažkas apie malūną. Apie čiulpiamo tabako karalių. Keisti seni pastatai prie vandens. Bet tai buvo seniai ir nesusiję su dabartimi.

Kur dabar stovi triaukščiai namai, anksčiau buvo tik miškas.

Praeities paslaptys buvo nepasiekiamos; čia nebuvo net bažnyčios. Vietovė su dešimt tūkstančių gyventojų, be bažnyčios.

Tai nemažai pasako apie gyvenvietės modernumą ir racionalumą. Tai nemažai pasako, kokie laisvi buvo žmonės nuo istorijos išbandymų ir siaubo.

Iš dalies tai paaiškina, kokie nepasiruošę jie buvo.

Niekas nematė, kada jie įsikraustė.

Kai policija gruodžio mėnesį galiausiai atsekė vairuotoją, pervežusį jų daiktus, jis nelabai ką galėjo papasakoti. Jo 1981-ųjų žurnale buvo įrašyta tik tiek: „Spalio 18: Noršio-pingas – Blakebergas (Stokholmas)“. Atsiminė tik, kad tai buvo vyras su dukra, graži mergaitė.

„A, tarp kitko. Jie beveik nieko neturėjo. Sofa, fotelis, kažkokia lova. Lengvas pervežimas, tuo atžvilgiu. Ir tai, kad... taip, jie norėjo kraustytis naktį. Aš pasakiau, kad bus brangiau, nes teks mokėti priedą už naktinį laiką ir panašiai. Bet jiems tai nebuvo problema. Kad tik važiuotume naktį. Tarsi tai būtų labai svarbu. Ar kas nors atsitiko?“

Vairuotojui papasakojo, kas atsitiko, ką jis vežė savo sunkvežimyje. Tas išpūtė akis, pasižiūrėjo į raides savo žurnale.

„Velniai griebtų...“

Burna persikreipė, tarsi būtų pasibjaurėjęs savo paties rašysena.

Spalio 18: Noršio-pingas – Blakebergas (Stokholmas).

Tai jis vežė. Vyrą ir mergaitę.

Niekam to nepasakos. Niekada.

PIRMA DALIS

Laimingas tas, kuris turi tokį draugą

*Mąstymas apie meilę
Sukelia rūpesčių,
vaikiniai!*

Siwas Malmkvistas, „Mąstymas apie meilę“

*I never wanted to kill, I am not naturally evil
Such things I do
just to make myself more attractive to you
Have I failed?*

Steven Patrick Morrissey, „The last of
the famous international playboys“¹

---

¹ Aš niekada nenorėjau žudyti, aš nesu blogas iš prigimties. Taip elgiuosi, kad labiau patikčiau tau. Ar man nepavyko? (Stevenas Patrickas Morrissey, „Paskutiniai garsieji tarptautiniai pleibojai“) (*ang.*)

1981-ŪJŪ SPALIO 21, TREČIADIENIS

– O kas čia, jūsų nuomone?

Gunaras Holmbergas, policijos komisaras iš Velingbio, iškėlė mažą plastikinį maišelį su baltais milteliais.

Galbūt heroinas, bet niekas nieko nedrįso sakyti. Nenorėjo sukelti įtarimų, kad žino apie tokius dalykus. Ypač tada, kai tuo užsiima tavo brolis ar brolio draugas. „Šaudo hašą“. Tylėjo netgi mergaitės. Policininkas pakratė maišelį.

– Ar čia kepimo milteliai? Gal miltai?

Neigiamas murmesys. Tegu policininkas nemano, kad 6b klasėje vieni kvailiai. Aišku, buvo neįmanoma pasakyti, kas maišelyje, tačiau pamoka buvo apie narkotikus, tad galėjai daryti išvadas. Policininkas kreipėsi į mokytoją.

– Ko iš tikrųjų mokote per namų ruošos pamokas?

Mokytoja nusišypsojo ir truktelėjo pečiais. Klasė nusijuokė – visai nieko policininkas. Kai kuriems berniukams netgi leido paliesti savo pistoletą prieš pamoką. Neužtaisyta, aišku, bet vis tiek.

Oskaro krūtinėje virte virė. Jis žinojo atsakymą. Jam skaudėdavo, kai *žinodavo*, bet nesakydavo. Norėjo, kad policininkas pažiūrėtų į jį. Pažiūrėtų ir ką nors jam pasakytų, išgirdęs teisingą atsakymą. Žinojo, kad kvaila taip elgtis, bet vis tiek pakėlė ranką.

– Taigi?

– Čia heroinas, ar ne?

– Taip. – Policininkas draugiškai pažiūrėjo į jį. – Kaip atspėjai?

Visų galvos atsisuko į jį iš smalsumo, ką jis atsakys.

– Na... aš daug skaitau, ir šiaip.

Policininkas linktelėjo.

– Gerai, kad skaitai. – Pakratė maišelį. – Tada nelieka laiko štai tokiems dalykams. Kaip manote, kiek šis maišelis gali kainuoti?

Oskarui nieko nebereikėjo sakyti. Į jį buvo pažiūrėta ir kreiptasi. Netgi galėjo pasakyti policininkui, kad daug skaito. Tai buvo daugiau, nei tikėjosi.

Užsisvajėjo. Kaip policininkas po pamokos prieina ir domisi juo, atsisėda šalia. Tada jis viską papasakotų. Ir policininkas suprastų. Paglostytų galvą ir pasakytų, kad jis geras berniukas, pakeltų, paimtų į glėbį ir pasakytų...

– Prakeiktas skundikas.

Jonis Fošbergas skaudžiai dūrė pirštu į šoną. Jonio brolis draugauja su narkomanais ir žino daug žodžių, kuriuos greitai išmokdavo kiti klasės berniukai. Greičiausiai Jonis žinojo, kiek tas maišelis kainuoja *tiksliai*, bet neišdavė. Nepliurpia su policininkais.

Atėjo pertrauka, Oskaras delsė rūbinėje negalėdamas apsispręsti. Jonis norės jį primušti – kaip būtų geriausia išsisukti? Likti koridoriuje ar eiti į lauką? Jonis ir kiti išgarmėjo laukan į mokyklos kiemą.

Tiesa, taigi policininkas stovės su savo automobiliu kieme ir visi norintys galės apžiūrėti. Jonis nedrįs užpulti, kai šalia bus policininkas.

Oskaras nuėjo prie durų ir pažiūrėjo į lauką pro stiklą. Taip ir buvo – visa klasė susirinko aplink policijos automobilį. Oskaras irgi norėtų, bet nebuvo prasmės. Kas nors trenks keliu, kas nors patemps už trumpikių taip, kad sulis į užpakalį, ir nekreips dėmesio, jog šalia policininkas.

Bet ši pertrauka vis dėlto buvo rami. Išėjo į kiemą ir nutykino aplink mokyklą iki tualetų.

Įjėęs įsiklausė, atsikrenkštė. Garsas nuaidėjo per visą tualetą. Iš trumpikių spėriai išsitraukė šlapimo kamuoliuką, poroloninį mandariną dydžio kamuoliuką, kurį jis iškirpo iš seno čiuzinio ir padarė skylę, į kurią įkišdavo penį. Pauostė.

Ko gero, visgi šiek tiek apsišlapino. Išplovė poroloną po kranu, išgręžė kaip galėdamas geriau.

Šlapimo nelaikymas. Štai kaip tai vadinama. Perskaitė lankstinuke, kurį slapčia pasiėmė vaistinėje. Dažniausiai pasitaiko senoms boboms.

Ir man.

Lankstinuke parašyta, kad galima nusipirkti pagalbinių priemonių, bet jis *nenaudos* savo savaitinių kišenpinigių tam, kad pasidarytų gėdos vaistinėje. Ir tikrai nepasakos mamai; ji taip jo gailėtusi, kad susirgtų.

Jis turi šlapimo kamuoliuką ir kol kas to užtenka, kol nepasidarys blogiau.

Žingsniai, balsai. Suspaudęs kamuoliuką rankoje įslinko į vieną iš būdelių ir užsirakino, o tuo metu atsidarė tualetų durys. Be garso užlipo ant klozeto ir susigūžė, kad nesimatytų kojų, jei kas nors pažiūrėtų po būdelės durimis. Stengėsi nekvėpuoti.

– Paršeee?

Čia Jonis, žinoma.

– Parše, ar tu čia?

Ir Mikė. Tiedu patys bjauriausi. Ne, Tomas baisėnis, bet jis beveik niekuomet nedalyvaudavo ten, kur smūgiai ir įdrėskimai. Per daug protingas. Dabar tikriausiai bando įsiteikti policininkui. Jei jie aptiks šlapimo kamuoliuką, kaip tik Tomas tikrai pasinaudos proga dar ilgai skaudinti ir žeminti. O Jonis ir Mikė tik primuš ir tuo pasitenkins. Taigi, tam tikra prasme pasisėkė...

– Parše? Mes *žinome*, kad tu čia.

Jie truktelėjo duris. Sudrebino. Ėmė daužyti. Oskaras suspaudė rankomis kelius ir sukando dantis, kad neimtų šaukti.

Eikit iš čia! Palikit mane ramybėje! Kodėl negalit palikti manęs ramybėje?

Jonis ėmė kalbėti švelniai.

– Paršeli, jei tu neišeisi dabar, mes juk turėsime pagauti tave po pamokų. Ar to nori?

Akimirką buvo tylu. Oskaras atsargiai iškvėpė.

Jie ėmė atakuoti duris daužydami ir spardydami jas. Tualetas dundėjo, o durų kabliukas įlinko. Reikėtų atidaryti, išeiti, kol jie per daug neįsiuto, bet tiesiog negalėjo.

– Paršeee?

Jis pakėlė ranką, parodė, kad egzistuoja, kad kažką žino. Tai buvo uždrausta. Jam. Jie prisigalvodavo daugybę priežasčių, už ką jį kankinti: per storas, per bjaurus, per šlykštus. Bet tikroji problema ta, kad jis apskritai egzistuoja ir kiekvienas priminimas apie tai buvo nusikaltimas.

Greičiausiai jie tik „pakrikštys“. Įgrūs galvą į klozetą ir paleis vandenį. Kad ir, ką tie sumanydavo, visada jausdavo

tokį palengvėjimą, kai viskas baigdavosi. Tai kodėl jis tiesiog neatkelia kabliuko, kuris vis tiek bet kada gali atšokti, ir neleidžia jiems pasilinksminti?

Spoksojo į linkstantį, braškantį kabliuką, į duris, kurios atsidaro visa jėga ir trenkiasi į būdelės sieną, į Mikės Siskovo triumfuojantį besišypsantį veidą ir žino.

Todėl, kad žaidimas ne toks.

Jis neatkėlė kabliuko, jie neįlipo pas jį per tris sekundes, nes žaidimo taisyklės ne tokios.

Jiems priklauso medžiotojų svaigulys, jam – aukos siaubas. Kai pagaus, linksmumas baigsis, o pati bausmė yra daugiau kaip pareiga, kurią reikia įvykdyti. Jei pasiduos per anksti, yra pavojaus, kad jie savo energiją išlies bausdami, o ne medžiodami. Tada būtų blogiau.

Pasirodė Jonio Fošbergo galva.

– Klausyk, atsidaryk dangtį, kai šiki. Dabar žvieki kaip kiaulė.

Oskaras ėmė žviogti. Taip reikia. Jei žviogdavo, kartais išvengdavo bausmės. Šįkart labai stengėsi, nes bijojo, kad kitaip jie bausdami gali atgniaužti jo ranką ir aptikti jo šlykščią paslaptį.

Suraukė nosį kaip kiaulės knyslę, kriuksėjo ir žviogė, žviogė ir kriuksėjo. Jonis ir Mikė juokėsi.

– Po velnių, parše. Dar.

Oskaras tęsė. Prisimerkė ir tęsė. Sugniaužė kumščius taip stipriai, kad nagai susmigo į delnus, ir tęsė. Kriuksėjo ir žviogė tol, kol burnoje pajuto keistą skonį. Tada liovėsi. Atsimerkė.

Jie buvo išėję.

Liko sėdėti susigūžęs ant klozeto dangčio, žvilgsnį įsmeigęs į grindis. Raudona dėmelė ant grindų plytelių. Bežiūrint iš nosies nukrito dar vienas kraujo lašas. Atsiplėšė popieriaus nuo ritinėlio ir prisidėjo prie nosies.

Jam kartais taip atsitikdavo, iš baimės. Iš nosies imdavo bėgti kraujas, nei iš šio, nei iš to. Tai padėjo keletą kartų, kai tie ketino jį primušti, bet persigalvojo, nes Oskaras jau kraujavo.

Oskaras Eriksonas sėdėjo susigūžęs vienoje rankoje laikydamas popieriaus skiautę, o kitoje – šlapimo kamuoliuką. Kraujuoja, apsišlapina, per daug kalba. Prateka iš visų skylių, kokias tik turi. Greitai, ko gero, dar ir apsišiks. Paršas.

Atsistojo, išėjo iš tualetu. Kraujo dėmių nenuvalė. Tegu kas nors pamato, tegu pagalvoja. Tegu pamano, kad kažkas buvo čia nužudytas, nes kai kas čia *nužudytas*. Šimtąjį kartą iš eilės.

Hokanas Bengtsonas, keturiasdešimt penkerių metų vyras su pradėjusiu augti pilvu, pradėjęs plikti, gyvenantis valstybės institucijoms nežinomu adresu, sėdėjo metro traukinyje ir dairėsi pro langą į tai, kas taps jo naujais namais.

Šiaip jau vaizdas bjaurokas. Noršiopinge būtų buvę gražiau. Tačiau šitie vakariniai priemiesčiai atrodė visai ne taip, kaip Stokholmo priemiesčiai Kista, Rinkebis ir Halonbergenas, kuriuos buvo matęs per televiziją. Čia kitaip.

„KITA STOTELE: REKSTA.“

Formos apvalesnės ir minkštesnės. Nors čia, žinoma, buvo tikras dangoraižis.

Palenkė galvą, kad galėtų pamatyti iki pat viršutinio „Vattenfall“ įmonės biurų komplekso aukšto. Kiek pamena, tokio pastato Noršiopinge nėra. Bet juk niekada nėra buvęs ten, miesto centre.

Jam berods reikės išlipti kitoje stotelėje? Pažiūrėjo į metro tinklo planą, priklijuotą virš durų. Taip. Kitoje.

„ATSARGIAI. DURYS UŽSIDARO.“

Į jį tikriausiai niekas nežiūrėjo?

Ne, vagone tik keletas žmonių, visi skaito vakarinius laikraščius. Rytoj ten bus parašyta apie jį.

Žvilgsnis užkliuvo už plakato, reklamuojančio apatinius rūbus. Moteris provokuojančia poza, su juodomis nėrinuotomis kelnaitėmis ir liemenėle. Kažkokia nesąmonė. Visur nuoga oda. Ir tai leidžiama. Kaip tai iš tikrųjų paveikia žmonių galvas, meilę?

Rankos drebėjo, laikė jas pasidėjęs ant kelių. Baisiai nervinosi.

„Ar iš tikrųjų nėra jokio kito būdo?“ – „Negi manai, kad aš versčiau tave tai daryti, jei būtų kitoks būdas?“ – „Ne, bet...“ – „Nėra jokio kito būdo.“

Jokio kito būdo. Tiesiog teks tai padaryti. Ir nesusimauti. Pažiūrėjo telefono abonentų knygoje ir išsirinko vieną miškelį, kuris turėtų tikti, tada susikrovė daiktus ir iškeliavo.

„Adido“ ženklą nupjovė peiliu, kuris dabar guli krepšyje tarp kojų. Tai vienas tų dalykų, kurie nepasisėkė Noršiopinge. Kažkas prisiminė ženklą ant krepšio, o vėliau policija rado jį šiukšlių konteineryje, *netoli jų buto*.

Šiandien jis parsineš krepšį namo. Galbūt sukarpys jį nedideliais gabalais ir nuleis į kanalizaciją. Ar taip daroma?

Mergaitės veidas buvo arti. Jo žvilgsnį traukė šilkinis jos skruostas. Todėl nematė, kaip jos akys pasikeitė, susiaurėjo, įgavo kitokią išraišką. Kaip pakilo viršutinė lūpa ir atidengė porą mažų balkšvų ilčių. Matė tik jos skruostą, o tuo metu, kai Eli dantys artėjo prie jo kaklo, Oskaras pakėlė ranką ir paglostė jos skruostą.

1981 m. rudenį Blakeberge, viename nykiame Stokholmo priemiestyje, randamas paauglio lavonas visai be kraujo. Ritualinė žmogžudystė? „Ilgai lauktas kerštas“, - viliasi dvylikametis Oskaras, kasdien mokykloje kenčiantis žiaurias patyčias. Bet jo galva užimta kitkuo. Į kaimynystę atsikraustė nauja mergaitė. Keista mergaitė. Ji nėra mačiusi Rubiko kubo, bet per kelias valandas išmoko jį sudėti, nuo jos sklinda keistas mirties kvapas, ji nelanko mokyklos ir pasirodo tik vėlai vakare... Kuo baigsis keista jų draugystė? Kaip pakeis miestelį žinia, kad kažkur netoliese gyvena „kiti“?

Romane *Isileisk mane* nėra įprastų klišių apie vampyrus. Tai žingsnis už tviskančio auksinio ABBA stereotipo į Švedijos šešėlius, kur aibė veikėjų kovoja su savo morale. Tai pasakojimas apie žmones, gyvenančius greta nemirtingųjų, apie draugystę ir tai, kaip tampama suaugusiais.

Johnas Ajvidė Lindqvistas (1968 m.) - Blakeberge užaugęs švedų rašytojas. Sirdamas išsiskirti iš kitų jis tapo triukų kortomis meistras, vėliau dvylika metų dirbo komiku, kūrė švedų televizijos serialų ir dramų scenarijus. Bet jo žvaigždė sužibo tik išleidus pirmąjį romaną *Isileisk mane*. Žaibiškai tapęs bestseleriu Skandinavijoje, Vokietijoje, Rusijoje, Anglijoje, JAV, vėliau buvo išleistas kinų, suomių, italų, ispanų, lenkų, dabar ir lietuvių kalbomis. 2008 m. Tomas Alfredsonas pagal šį romaną sukūrė nepaprasto populiarumo sulaukusią kino juostą, o 2010 m. Mattas Reevesas ketina pristatyti anglišką filmo versiją.

OBUOLYS

ISBN 978-609-403-105-2

9 786094 031052

www.obuolys.lt